

Висновок. Малоінвазивні методики видалення уролітів - це новий стандарт розвитку ветеринарії дрібних тварин. Порівняно зі стандартними хірургічними методами, дані процедури мінімізують травмування тканин, скорочують термін госпіталізації, характеризуються швидшим відновленням, знижують відсоток післяопераційних ускладнень і смертності. Належний режим профілактики слугує важливим фактором мінімізації рецидивів каменеутворення у нижніх сечовивідних шляхах.

УДК 636.09: 614:253:17.023.35

Киричко О. Б., Тітаренко О. В., кандидати ветеринарних наук, доценти
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
e-mail: olena.kyrychko@pdaa.edu.ua

ОСНОВНІ ЗАСАДИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОБРОБУТУ ТВАРИН

Актуальність. Питання добробуту тварин дедалі набуває розвитку у всьому світі, в тому числі в Україні. Його аспекти виносяться в окремі дисципліни при підготовці фахівців ветеринарної медицини, ветеринарної гігієни, санітарії та експертизи, виробництва та переробки продукції тваринництва.

Постановка проблеми. Вважається, що тварина знаходиться в стані благополуччя, якщо вона здорова, відчуває себе комфортно, добре харчується, знаходиться в безпеці, має можливість поводитись природно і не відчуває болю, страху і страждання. Благополуччя тварин вимагає профілактики захворювань і ветеринарного лікування, належного притулку, утримання, годівлі, гуманного поводження і забою» (Quinteros K., 2013; Коробко І., 2016; Suzanne D. E. et al., 2011).

Аналіз літературних джерел з теми. Добробут тварин – це комплексне поняття, яке може трактуватись з трьох точок зору: 1 – фізичний стан тварин (гомеостаз), 2 – психічний стан тварин (відчуття), 3 – добробут з позиції природності (телос) (Кос'янчук Н. І. та ін., 2016).

Всесвітня ветеринарна асоціація визначає добробут тварин як наукову дисципліну, що включає прикладні аспекти етології, біоетики, поняття страждання і добробуту (Лясота В. П. та ін., 2018; Browning H., 2022).

Поняття благополуччя і етики тісно пов'язані між собою, але не ідентичні. Етика регламентує уявлення суспільства про належне поводження з твариною. Проте благополуччя більш ширше поняття (Gray, 2017; Кос'янчук Н. І. та ін., 2016; Недосеков В. В. та ін., 2021).

Наука про благополуччя тварин відіграє важливу роль в оцінці якості життя тварин і спрямована на внесення в нього позитивних змін. Незалежно від мети утримання тварин (для дозвілля, комунікації і лікування, наукових цілей, задоволення харчових потреб), благополуччя тварин виступає об'єктом не тільки вчених, біологів, спеціалістів ветеринарної медицини, а й урядів, неурядових організацій (NGO), асоціацій, споживачів і звичайних громадян (Недосеков В.В. та ін., 2021; Fraser D., 2008; Hemsworth P. H. et al., 2015; Zhang Z. et al., 2022).

Універсальний рівень міжнародно-правового співробітництва в сфері забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження

контролюється міжурядовою організацією зі спеціальною компетенцією – МЕБ. Діяльність у сфері забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження на універсальному рівні провадять СОТ, ЮНЕП, ФАО та ін. У рамках МЕБ регулярно видається Кодекс здоров'я наземних тварин, який містить розділ щодо забезпечення добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження, а також за його підтримки відбувається регіональне співробітництво щодо складання стратегій добробуту тварин для кожного регіону окремо (Зубченко Н. І., 2015).

Найбільш поширеними правовими документами є міжнародні принципи Європейської конвенції «Про захист хребетних тварин, які використовуються для експериментів та в інших наукових цілях»; Декларація «Про гуманне ставлення до тварин»; Кодекс здоров'я наземних тварин МЕБ, Положення WSPA. В Україні гуманне відношення до тварин підтримують: Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження», Закон України «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин», Кодекс професійної етики спеціалістів ветеринарної медицини, «Загальні етичні принципи експериментів на тваринах», схвалені Першим національним конгресом з біоетики.

Питання забезпечення добробуту тварин постає перед кожною людиною, а особливо, перед лікарем ветеринарної медицини при виконанні професійних обов'язків.

Висновок. Основними тенденціями суспільного розвитку є гуманізація та екологізація. Проявами цих тенденцій стало закріплення етичних, а далі – правових норм гуманного поводження з тваринами, забезпечення їх добробуту. Особливе значення воно має для лікарів ветеринарної медицини.

УДК 619:618.636.2

Кобзар П. С., здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Гришук Г. П., кандидат ветеринарних наук, доцент

Поліський національний університет, м. Житомир, Україна

e-mail: vetgenma@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ТА ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ СТИМУЛЯЦІЇ СТАТЕВОЇ ОХОТИ У СВИНОМАТОК

Вступ. Питанню щодо підвищення ефективності розмноження свиней присвячені численні роботи. Встановлено, що інтенсифікація репродуктивної функції свиней може відбуватись завдяки стимуляції та синхронізації феноменів статевої охоти та овуляції з використанням різноманітних методів і засобів, які впливають на фолікуло- та лютеогенез, а також покращенням годівлі й умов утримання, правил і режиму експлуатації самок, технології організації та проведення осіменіння і застосування ефективних методів лікування тварин з патологією органів статевої системи (Захаренко та ін., 2010; Харенко та ін., 2013; Гуменний, 2015; Усенко та ін., 2020).

Відновлення, стимуляція та синхронізація відтворної функції свиноматок – це обов'язкові складові в системі профілактики та боротьби з неплідністю, а також покращення такого показнику, як багатоплідність. Зазначені заходи слід